

DAY

Mama si myslí, že som dávno po smrti.

Samozrejme, že nie som, ale nechávam ju v tom, pretože je to pre ňu bezpečnejšie.

Najmenej dvakrát za mesiac vidím na Jumbotrone, ktorého premietačky sú roztrúsené po celom centre Los Angeles, vysvietený oznam, ktorý žiada verejnosť o pomoc pri mojom dolapení. Je to ako päť na oko. Väčšina obrázkov totiž znázorňuje šťastné veci: usmievavé deti pod jasnou modrou oblohou, turistov pózujúcich pred zrúcaninou mosta Golden Gate, reklamy Republiky v neónových farbách či protikoloniálnu propagandu typu: „*Kolónie chcú našu krajinu. Chcú to, čo nemajú. Nedovoľte im, aby vás obrali o vaše domovy! Podporte nás!*“

A odrazu sa tam v plnej kráse objaví zoznam všetkých zločinov, ktoré som spáchal:

HĽADANÝ REPUBLIKOU

ZLOŽKA Č. 462178-3233 „DAY“

HĽADANÝ ZA NAPADNUTIE, PODPAĽAČSTVO,
HRÁDEŽ, NIČENIE ARMÁDNEHO MAJETHU
A VOJNOVÚ SABOTÁŽ.
200 000 REPUBLIKOVÝCH BANKOVIEK
ZA INFORMÁCIE VEDÚCE K ZATYKNUTIU.

Na obrazovke je počas oznamu vždy iná fotka. Raz je tam chalan s okuliarmi a kučeravou ryšavou šticou, inokedy zas holohlavý chlapec s čiernymi očami. Niekedy som černochoch, inokedy beloch, buď s olivovou, hnedou, žltou alebo červenou pokožkou. Vždy prídu s niečím novým.

Inými slovami, Republika vlastne vôbec netuší, ako v skutočnosti vyzerám. Nevedia o mne takmer nič, azda okrem toho, že som veľmi mladý. Keď preženú moje odtlačky prstov svojou databázou, nenájde sa žiadna zhoda. Poriadne im ležím v žalúdku. Nie však preto, že som *najnebezpečnejším* zločincom v krajine, ale len *najhľadanejším*. To ich fakt nestavia do najlepšieho svetla.

Je skorý večer, no vonku je už tma ako v rohu a obrazy z Jumbotronu sa odrážajú v pouličných kalužiach. Sedím ukrytý za hrdzavými, ocelovými trámami na polorozpadnutej okennej rímse na treťom poschodí. Voľakedy to bol bytový komplex, no teraz sa pomaly rozpadáva. Na dlážke je hromada sklenených črepín, rozbitých lúčok a zo všetkých stien opadáva omietka. V rohu leží na podlahe tvárou nahor portrét Vodcu Prima. Premýšľam o tom, kto tu kedysi býval, pretože len totálny šialenec by tu nechal takto sa povalovať dotrhaný portrét Vodcu.

Tak ako zvyčajne, aj teraz mám vlasy zastrčené pod starou šiltovkou. Uprene hľadím na jednopodlažný domček krížom cez ulicu a pohrávam sa s priveskom, ktorý mi visí okolo krku.

Tess sa opiera o druhé okno a sústredene na mňa pozerá. Vždy vycíti, keď nie som vo svojej koži.

V sektore Lake zúri nákaza. V žiare Jumbotronu zbadáme na konci ulice vojakov, ktorí postupne kontrolujú dom po dome. Čierne lesklé plášte majú kvôli neznesiteľnému teplu porozopínané a na tvárach majú nasadené plynové masky. Občas vyjdú z domu a na bránu namaľujú veľké červené X. Od tejto chvíle je zakázané

z takto označeného domu vyjsť i doň vstúpiť. Prinajmenšom vtedy, keď vás môže niekto vidieť.

„Stále ich nevidíš?“ zašepká Tess. Sedí ukrytá v tieni, takže jej nevidím do tváre.

Z umelohmotnej trúbky si začnem stavať provizórny prak, aby som prišiel na iné myšlienky. „Nevečerali. Už hodiny si nesadli ku stolu.“ Posuniem sa a vystriem si boľavé koleno.

„Žeby neboli doma?“

Nervózne na ňu zagánim. Nemám teraz náladu na jej chlácholivé reči.

„Svieti tam lampa. Vidíš tie sviečky? Mama by nikdy nemrhala sviečkami, keby nikto nebol doma.“

Tess ku mne prikročí. „Mali by sme na pár týždňov odísť z mesta, čo povieš?“

Hoci sa snaží pôsobiť pokojne, jej hlas prezrádza strach. „Čoskoro nákaza prehrmí a môžeš ich ísť navštíviť. Máme dost peňazí, môžeme si dovoliť kúpiť dva lístky na vlak.“

Potrasiem hlavou. „Jednu noc za týždeň, pamätáš? Chcem sa aspoň raz za týždeň uistiť, že sú v poriadku.“

„To hej. Tento týždeň si tu bol *každú* noc.“

„Chcem si len byť istý, že sú v pohode.“

„Čo keď sa aj ty nakazíš?“

„To nerieš. Nikto ťa nenútil, aby si šla so mnou. Mohla si ma počkať v sektore Alta.“

Tess pokrčí plecami. „*Nieкто* na teba musí dozerat’.“ Hoci je odo mňa mladšia o dva roky, niekedy sa správa ako môj opatrovník.

Mlčky sledujeme, ako sa vojaci približujú k môjmu rodičovskému domu. Vždy, keď sa zastavia pri nejakom dome, jeden z vojakov zabúcha na dvere a ďalší sa postaví vedľa neho s natihnutou zbraňou. Ak sa dvere do desiatich sekúnd neotvoria, prvý z vojakov

ich jednoducho vykopne. Nevidím síce, čo robia vo vnútri domu, ale postup poznám: jeden z vojakov odoberie všetkým členom rodiny vzorky krvi, ktoré nasunie do príručnej čítačky a skontroluje, či sú nakazení. Celá akcia netrvá dlhšie, než desať minút. Počítam, koľko domov ešte musia prejsť, kým príde na rad moja rodina. Potrvá ešte prinajmenšom hodinu, kým sa dozviem, či sú všetci v poriadku.

Z opačného konca ulice odrazu zaznie výkrik. Rýchlo sa obzriem tým smerom a rukou si podvedome siahnem na opasok, kde mám pripnutý nôž. Tess zadrží dych.

Ďalšia obeť nákazy. Túto ženu musela nákaza rozožierat' dlhé mesiace, pretože jej koža je celá popraskaná a pokrytá krvácajúcimi ranami. Je nepochopiteľné, ako sa jej podarilo preklznuť niekoľkými kontrolami. Chvíľu sa dezorientovane potáca zo strany na stranu, potom vykročí vpred, potkne sa a padá na kolená. Pozriem späť na vojakov. Už ju zbadali. Vojak s natiahnutou zbraňou k nej pristúpi. Zvyšných jedenásť zostane stáť na mieste a sleduje ho. Bezvládnou obeť nákazy nepovažujú za reálnu hrozbu. Vojak nadvihne zbraň a zamieri. Nakazenú ženu zasiahne sprážka iskrivých guliek.

Žena sa zrúti na zem a stíchne. Vojak sa opäť pripojí k ostatným.

Raz by som chcel túto úžasnú zbraň dostať do rúk. Na trhu nestojí veľa, možno takých 480 bankoviek, čo je menej než nová pec. Ako každá zbraň, i táto je presná vďaka navigačným magnetom a elektrickému prúdu. Zasiahne cieľ s absolútnou presnosťou na vzdialenosť troch blokov. Otec povedal, že patent na jej výrobu ukradli Kolóniám, hoci Republika tvrdí pravý opak. Keby sme s Tess chceli, mohli sme si ich kúpiť naraz päť... Za posledné roky sme sa naučili odkladať si peniaze na horšie časy. Problém však nie je

v cene. Háčik je v tom, že sa dá ľahko vystopovať. Každá zbraň má zabudovaný senzor, ktorý registruje tvar strelcovej ruky, odtlačky prstov a dokáže lokalizovať jeho pohyb. A to fakt nepotrebujem. Musím sa teda uspokojiť so zbraňami vlastnej výroby ako je prak z umelohmotných trubiek a podobne.

„Zas niekoho našli,“ povie Tess a prižmúri oči, aby lepšie videla.

Pozerám smerom nadol a vidím, že vojaci opúšťajú ďalší z domov. Jeden z nich zatrasie plechovkou spreja a nastrieka na dvere obrovské červené X. Ten dom poznám. Rodina, ktorá v ňom býva, má dievča asi v mojom veku. Keď sme boli s bratmi malí, hrávali sme sa spolu naháňačku a pozemný hokej so železnými tyčami a loptami zo zhúžvaného papiera.

Tess sa pokúsi zmeniť tému a hlavou kývne na uzlík handier, ležiaci pri mojich nohách. „Čo si im priniesol?“

Usmejem sa, siahnem nadol a rozbaliť to. „Niečo z vecí, čo sme ušetrili za posledný týždeň. Keď kontrola dopadne dobre, môže sa to pri oslave hodiť.“ Načriem do kôpky ukoristených pokladov zavinených v handre a vyberiem staré potápačské okuliare. Znova si ich prezerám, aby som sa uistil, že nemajú popraskané sklá. „Sú pre Johna. Predčasný narodeninový dar.“ Môj starší brat bude mať koncom týždňa devätnásť. Pracuje na štrnásťhodinové zmeny v zadymenej továrni a vždy po príchode z práce si šúcha oči, podráždené od dymu. Tieto okuliare sú šťastný úlovok z vojenskej dodávky.

Položím ich späť a prehrabávam sa zvyškom vecí. Sú tam väčšinou konzervy s mäsovo-zemiakovou zmesou, ktoré som ukradol z reštaurácie na letisku, a ešte starý pár topánok so zachovalými podrážkami. Kiežby som tam mohol byť s nimi, keď si ich budú prezerať. John je však jediný z rodiny, kto vie, že nie som mŕtvy a slúbil mi, že to neprezradí mame ani Edenovi.

Eden bude mať o dva mesiace desať a bude musieť zložiť Skúšku. Ja som Skúšku nezložil. Eden je z nás troch najbystrejší, a práve preto si oňho robím starosti. Rozmýšľa totiž podobne ako ja. Po napísaní testu som si bol svojimi odpoveďami taký istý, že som sa ani neobťažoval prekontrolovať si ich. Potom ma však organizátori spolu s húfom ostatných deciek odviedli do rohu štadióna, na môj test vrazili pečiatku a spolu s ostatnými ma natlačili do vlaku, idúceho do centra mesta. Nestihol som si so sebou vziať nič okrem privesku, ktorý som mal okolo krku. Nemal som čas s nikým sa rozlúčiť.

Po absolvovaní testu nasleduje niekoľko alternatív.

Dosiahneš výborný výsledok – 1500 bodov. To sa doteraz nepodarilo nikomu, teda okrem nejakého decka pred pár rokmi, z ktorého boli všetci v armáde úplne vedľa. Aká budúcnosť asi čaká toho, kto dosiahne taký vynikajúci výsledok? Pravdepodobne hŕba peňazí a moc, nie?

Dosiahneš výsledok medzi 1450 a 1499. Máš vyhraté, pretože okamžite nastupuješ na šesťročnú strednú školu a hneď po nej pokračuješ štyri roky na niektorej z najprestížnejších univerzít Republiky: Drake, Stanford a Brenan. Po škole dostaneš prácu v Kongrese a zarábaš fúru prachov. Radosť a šťastie s tým idú ruka v ruku. Tak to aspoň tvrdí Republika.

Dosiahneš dobrý výsledok, niečo medzi 1250 a 1449. Pokračuješ v štúdiu na strednej a neskôr na výške. Tiež sa dá.

Prelezieš s výsledkom medzi 1000 a 1249. Kongres ťa vykopne zo strednej a automaticky sa zaradíš ku chudobe ako moja rodina. S veľkou pravdepodobnosťou sa počas práce na vodnej turbíne utopíš alebo sa zadusíš výparmi vo fabrike.

Skúšku si nezložil.

Takmer vždy sa to týka detí z chudobných okrajových štvrtí. Ak patriš do tejto nešťastnej skupiny, Republika pošle do vášho domu

úradníkov, ktorí prinútia tvojich rodičov podpísať zmluvu o tom, že odteraz o teba preberá výhradnú starostlivosť vláda. Povedia im, že ťa poslali do pracovných táborov Republiky, a už nikdy ťa nevidia. Tvojim rodičom neostáva nič iné, len prikývnuť. Niektorí dokonca oslavujú, pretože Republika im zalepí oči tisíckou bankoviek. Peniaze – a o jedny hladné ústa menej? To je obetavá vláda.

Akurát, že všetko je to jedna veľká lož. Chudobné dieťa s druhotriednou genetickou výbavou je pre krajinu nepoužiteľné. Kongres ho nechá zomrieť ešte skôr, než ho podrobí v labákoch vyšetreniam, ktoré, tak či tak, potvrdia jeho nedokonalosť.

Zostáva ešte päť domov. Tess vidí moje vystrašené oči a položí mi ruku na čelo. „Zasa ťa bolí hlava?“

„Nie. Som v pohode.“ Snažím sa nakuknúť cez otvorené okno do nášho domu, keď na okamih zazriem známu tvár. Eden prechádza okolo, vykukne cez okno na blížiacich sa vojakov a namieri na nich nejakú zo svojich vlastnoručne vyrobených mašín. Potom sa pričupí späť a stratí sa mi z dohľadu. Vo svetle blikajúcej lampy žiaria jeho svetlé kučeravé vlasy dobiela. Ako ho poznám, tým nástrojom chcel najskôr odmerať, ako ďaleko sú približujúci sa vojaci.

„Vyzerá pochudnuto,“ zamrmlam.

„Je nažive a hýbe sa,“ odpovie Tess. „Už to je výhra.“

O pár minút neskôr prechádza John s mamou popri okne. Vidím, že o niečom zanietene debatujú. S Johnom sme si veľmi podobní, hoci vďaka ťažkej práci vo fabrike má pevnejšiu postavu. Tak, ako väčšina obyvateľov nášho sektora, i on nosí vlasy stiahnuté do chvosta. Vestu má zamazanú od červenej hlíny. Povedal by som, že mama mu čistí žalúdok za to, že dovolil Edenovi vykúkať z okna. Keď ju premôže záchvat silného kašľa, odstrčí Johnovu ruku nabok. Povzdychnem si. Aspoň že sú všetci traja nažive a sú natoľko fit, že

dokážu chodiť. Aj keby bol niektorý z nich nakazený, choroba ešte neprepukla a majú nádej vyliečiť sa.

Neustále myslím na to, čo sa stane, ak vojaci označia náš dom červeným X. Dlho po odchode vojakov budú stáť meraví uprostred obývačky, potom si mama nasadí svoju obvyklú statočnú tvár, aby povzbudila ostatných a v noci, keď ju nik neuvidí, bude potichu osamote plakať. Hneď zrána začnú zhromažďovať malé zásoby potravín a vody, a budú čakať na zotavenie. Alebo na smrť.

Spomeniem si na ukradnuté peniaze, ktoré sme si s Tess ukryli. Dvadsaťpäťtisíc bankoviek. Kúpime za ne potraviny na celé mesiace... ale nekúpime za ne mojej rodine sérum proti nákaze.

Ďalších desať minút sa ťahá ako večnosť. Odložím prak bokom a zahrám si s Tess kameň, papier, nožnice. (Neviem, čo na tom vidí.) Podchvíľou mrknem na náš dom, no nikoho nevidím. Určite stoja tesne za dverami, aby mohli otvoriť hneď po prvom údere.

Konečne sa dočkám. Nakláňam sa z rímsy, aby som mal čo najlepší výhľad, keď ma Tess schmatne za rameno, aby som sa nestrelpal na zem. Vojaci zabúchajú na dvere. Mama ich okamžite otvorí, nechá ich vstúpiť a zatvorí. Snažím sa zachytiť hlasy, kroky, všetky zvuky, prichádzajúce zvnútra domu. Čím skôr to skončí, tým skôr sa môžem vkradnúť dovnútra a priniesť Johnovi darčeky.

Úmorné ticho. „Žiadne správy, dobré správy, že?“ zašepká Tess. „Veľmi vtipné.“

V hlave odpočítavam sekundy. Prejde minúta. Potom dve, tri, štyri, až nakoniec desať minút.

Pätnásť. Dvadsať. Pozriem na Tess. Pokrčí plecami. „Možno sa im pokazila čítačka,“ pokúsi sa ma upokojiť.

Uplynie tridsať minút. Neodvážim sa zmeniť polohu či mrknúť očami, aby mi niečo dôležité neušlo. V pravidelnom rytme si prstami poklepkávam po rukoväti noža.

Štyridsať minút. Päťdesiat. Hodina.

„Mám zlé tušenie,“ zašepkám.

Tess našpúli pery. „Neprivolávaj to.“

„Niečo nie je v poriadku. Prečo to tak trvá?“

Tess sa nadýchne, aby mi niečo odpovedala, no skôr, než stihne niečo povedať, vojaci vychádzajú z domu. Z výrazu na ich tvárach sa nedá nič vyčítať. Nakoniec za sebou jeden z vojakov zabuchne dvere domu a vytiahne niečo spoza pása. Zatočí sa mi hlava. Viem presne, čo nasleduje.

Vojak sa načiahne a nastrieka na dvere dlhú červenú šikmú čiaru. Potom druhú v protismere. V tvare písmena X.

Potichu zahreším a pomaly otáčam hlavu, keď vtom sa stane niečo neočakávané, niečo, čo som doteraz nikdy nevidel.

Na dvere domu nastrieka tretiu vodorovnú čiaru, ktorá pretne X na polovicu.